

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В ПРОЦЕСАХ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ

доц. Плікус І.Й., студент Марочко С.С.

Світова економічна наука та практика виробили універсальне джерело інформації про фінансово-економічну діяльність підприємства – бухгалтерську (фінансову) звітність, яка являється невід'ємним джерелом аналізу в процесах прийняття рішень щодо управління фінансами суб'єктів господарювання. Останнє нерозривно пов'язане з ухваленням відповідних дієвих фінансових рішень, які визначають напрямки та ефективність подальшої фінансово-економічної діяльності підприємства.

Проблеми та особливості застосування даних бухгалтерської звітності для ухвалення ефективних та дієвих фінансових рішень досліджували такі вчені як Коробко О.М., Кірейцев Г.Г., Петренко С., Янок Д, Бугрова О.О., Бичкова С.М., Максимова Г.В., Костюченко В. та ін.

Огляд літератури на наукових праць, присвячених означеній проблемі, показав, що вчені досліджують ті чи інші теоретико-методологічні та практичні питання бухгалтерського обліку, але такому аспекту як застосування бухгалтерської звітності в процесі прийняття фінансових рішень присвячено недостатньо робіт. Практика показує, що інформація, яку отримують менеджери підприємств, не повністю задовольняє їх потреби.

Слід зазначити, що існуючі форми фінансової звітності підприємств і організацій, побудовані на основі положень (стандартів) бухгалтерського обліку і потрібні здебільшого державним органам для зведення показників за галузями народного господарства, а також акціонерам та керівникам (власникам) для отримання інформації щодо фінансового стану підприємства та здійснення контролю, не можуть в повній мірі розкривати інформацію за різними показниками по підрозділах роботи підприємства протягом певного періоду (особливо, протягом місяця, з подальшою деталізацією). Саме через це на кожному підприємстві слід складати внутрішню звітність (управлінський баланс, управлінський звіт про фінансові результати та управлінський звіт про рух грошових коштів), під час побудови якої слід враховувати не тільки галузеві особливості, а й показники,

які контролюють менеджери на тому чи іншому рівні управління. Це надає змогу оперативно (протягом місяця) отримувати якісну аналітичну інформацію, доповнену такими важливим та цінними показниками як маржинальний дохід, рентабельність продукції (в розрізі її видів та ринків збуту) тощо.

У контексті підвищення якості, оперативності та дієвості застосування бухгалтерської звітності як об'єкту інформаційного забезпечення внутрішнього та зовнішнього контролю, на підприємствах і в організаціях України має бути створена сучасна організація бухгалтерського обліку на основі повної класифікації затрат (доповненої, зокрема, екологічними зобов'язаннями, які є суттєвими та впливають на фінансові результати та загальну економічну стабільність). Доцільним є впровадження заходів, спрямованих на удосконалення аналітичного обліку в залежності від особливостей підприємства та завдань управління (наприклад, спеціальний облік неефективних (непродуктивних) витрат в розрізі видів діяльності та вироблюваної номенклатури продукції (робіт, послуг), застосування обліку господарських процесів за центрами управління та відповідальності, місцем виникнення затрат та ін.). Також при формуванні показників внутрішньої звітності варто використати досвід зарубіжних країн, де поширена система збалансованих показників (Balanced Scorecard), яка включає групи показників за розділами: «Фінанси», «Клієнти», «Внутрішньогосподарська діяльність», «Розвиток та навчання», - і дає можливість дослідити як фінансові, так і нефінансові показники.

Такий удосконалений підхід до організації та ведення бухгалтерської звітності на підприємстві значно поліпшує процес управління, надає можливість більш повно та ефективно використовувати дані бухгалтерського обліку при здійсненні фінансово-економічної діагностики, оперативного та стратегічного планування, оцінки фінансових результатів роботи підприємства та його структурних підрозділів.

Окремої уваги заслуговує роль достовірності та правдивості даних бухгалтерського обліку. Лише перевірені та засвідчені належним чином результати діяльності дають впевненість користувачам звітності охарактеризувати в повній мірі фінансову стійкість підприємства та формулювати висновки щодо здатності його подальшого функціонування.